

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä Kokous 4(9)/2022

Aika: tiistai 15.11.2022 klo 13:00-14:45

Paikka: Teams –kokous

Läsnä:

Blek-Vehkaluoto Mari, varasihteeri
Hellstedt Mirja
Nyberg Niina
Kiviranta Päivi
Knuuti Katja, sihteeri
Kvarnström Kirsi
Pajunen Tarja, puheenjohtaja
Mustonen Satu
Sydänmaalakka Olavi
Tiira Anna-Greta
Tolonen Kirsi

Suomen Sydänliitto ry
Kilpirauhasliitto ry
Itä-Suomen yliopisto
Fimea
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
HUS Apteekki
Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus
Hengityслиitto ry
Mielenterveyden keskusliitto ry
Munuais- ja maksaliitto ry
Boehringer Ingelheim Ky

Kutsuttuna:

Essi Kariaho

Lääketietokeskus (edustaja Käyttäjälähtöinen
informaatio -työryhmästä)

Petra Tirkkonen

Lääketeollisuus ry (edustaja Lääkealan viestijät -
työryhmästä)

Nostoja kokouksesta

1. Käyttäjälähtöisyys -työryhmän on tarkoitus tuottaa jatkossa lisää selkokielistä lääkeinformaatiota. Ryhmä tuottaa tietoa ja informoi myös lääkkeiden ympäristövaikutuksista. Tärkeää, että lääkeinformaatio ei ole ristiriitaista, eikä tuoteta päällekkäistä informaatiota.
2. Kohderyhmille viestintä voi tulla viestijöiden kautta -pohdittava miten saadaan verkostoissa toimivien tahojen viestintäkanavat hyödynnettyä parhaalla mahdollisella tavalla, syöttöjä kohderyhmille tarvitaan lisää.
3. Lääkehoidon opettajien monialaisen foorumin terveiset: Tarve kolmikieliselle materiaalille, jota voidaan hyödyntää taustaltaan ei suomea tai ruotsia osaavien tulevien ammattilaisten koulutuksessa.
4. Vaikuttavuuden mittaaminen, kuinka työryhmän tekemän työn vaikuttavuutta voitaisiin mitata.

MUISTIO

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 13.02. Tarja kertoi, että Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmän lyhyenä nimenä voi käyttää Osallisuus-työryhmä.

2. Edellinen kokous / ”kertaus”

Edelliselläkin kerralla työryhmässä oli vieraita ”Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua” -työryhmästä. Heidän kanssaan keskusteltiin toimenpiteistä ”Tiedon tuottaminen on ajankohtaista ja tarpeellista lääkkeiden käyttäjille”. Kokouksessa esiteltiin myös syksyllä järjestettäviä tilaisuuksia ja keskusteltiin Tunne lääkkeesi - sivuston hyödyntämisestä lääkeinformaation jakamisessa.

3. Koordinaatiotyöryhmän terveiset

Koordinaatioryhmän kokous oli 27.9. Työryhmän käsittelyssä oli Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen 2.2.2023, joka pidetään live-tapahtumana (myös etäosallistuminen mahdollista). Live tapahtuma lisää yhteenkuuluvuutta ja uudet jäsenet saadaan paremmin mukaan verkoston toimintaan. Koordinaatioryhmän kokousmuistiosta (liitteenä) näkee nopeasti koosteen mitä eri työryhmissä on työn alla.

Koordinaatioryhmässä on noussut esille viestintä ja sen merkitys verkoston toiminnassa. Verkostossa tuotetaan paljon materiaalia, sen jakelu on tärkeää, sekä verkoston työryhmien väliset vierailut ja tiedon jakaminen ovat koettu hyväksi toimintamalleiksi.

Koordinaatioryhmän seuraava kokous on 24.11.2022.

4. Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua työryhmän vierailu

Essi Kariaho kertoi, että ”Käyttäjälähtöinen informaatio” on lyhyt versio työryhmän nimestä. Työryhmällä kaksi ylätasoa tavoitetta:

1. Lääkeinformaation saatavuutta ja saavutettavuutta kehitetään digitalisuutta hyödyntäen
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on mahdollisuus hyödyntää helposti luotettavaa lääkeinformaatiota ja ohjata käyttäjä sen äärelle.

Näihin tavoitteisiin pyritään mm. seuraavien toimintojen avulla:

- Selkokielen lääkeinformaation tuottaminen.
- Osallistamalla digitaalisten työvälineiden kehittämiseen. Digitaalisten hoitopolkujen ja niillä hyödynnettävien työkalujen kehittäminen.
- Laadukas lääkeinformaatio -materiaalien päivitys ja jalkauttaminen. Tulossa mm. Sairaalafarmasian ammattilasten lääketiedon lähteet päivittäminen, jalkauttaminen vuoden 2023 aikana sekä apteekkien ja farmaseuttisen henkilöstön keskeiset tiedon lähteet ja työkalut materiaalien päivittäminen.
- Työryhmä aloittanut nyt syksyllä työstämään myös lääkeinformaatioketjun kuvausta eri näkökulmista. Kuinka lääkeinformaation tavoittaa käyttäjän eri vaiheissa.
- Tieto lääkkeen ympäristövaikutuksista on tärkeä lääkkeen käyttäjälle. Aiheesta kampanjointia apteekeissa lääkkeen käyttäjille mm. lääkelaastareiden hävittämisestä, sekä blogi-teksti ja apteekkien Tieto-tippa-kantaan päivitetty tietoa.
- Toimenpiteen ”Tiedon tuottaminen on ajankohtaista ja tarpeellista lääkkeiden käyttäjille” pienryhmän terveiset edellisen vierailun tuloksista. Käsitellyistä aiheista valitaan 1-2 kohdetta, mitä lähdetään ensimmäisenä kehittämään. Tulossa aiopaperi koordinaatioryhmän kokoukseen, missä haetaan jäseniä työryhmään. Kannattaa ilmoittautua mukaan ryhmän toimintaan. (Lisäys kokouksen jälkeen: aiopaperi ei ehtinyt vielä 24.11. koordinaatioryhmän kokoukseen.)

Työryhmä miettinyt myös työlle mittareita. Kuinka vaikuttavaa tuotettu materiaali on. Essi toivoi myös palautetta, mikäli Osallisuus-työryhmästä toivotaan enemmän yhteistyötä jonkin toimenpiteen tiimoilta.

Päivi toi terveisiä Lääkehoidon opettajien monialaisesta foorumista 11.11.2022. Listat lääketiedon lähteistä ovat olleet opetuksessa tarpeellisia työkaluja erityisesti sosiaalipuolen opiskelijoiden koulutuksessa, tietolähteitä käytetään ja niiden käyttöä opetetaan. Tärkeää, että listalla myös maksuttomia tietolähteitä.

Keskustelua:

Keskustelussa nousi esille, että ovatko Terveyskylän digihoitopoluilla olevat lääketiedot myyntiluvan mukaisia ja että tekeekö Lääkeinformaatioverkoston työryhmät päällekkäistä työtä esim. Terveyskylän kanssa. Tärkeänä pidettiin, että oikeaa tietoa olisi useissa lähteissä ja löydettävissä silloin, kun sitä haetaan. Esille nousi myös se, että tieto ei tulisi olla ristiriitaista. Keskustelua käytiin mm. Terveyskylän lääkehoito-ohjeista, niissä voi olla ”vapaamuotoista tekstiä” lääkkeisiin liittyen. Voi myös olla, että esim. OFF-label käyttöön liittyen ohjeet ovat tietoisesti sellaisia, mitä ei valmisteyhteenvedossa ole. Niin kauan kun tieto ei ole virheellistä lääkkeiden markkinointia, Fimea ei voi puuttua.

Monisairaat tarvitsisivat yhden digihoitopolun, nyt voi olla, että yhden henkilön osalta lääkehoitoa kommentoi useita lääkäreitä ja kokonaisuutta ei katso kukaan.

Muistutuksena: Työryhmä on tuottanut tiivistelmiä Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon oppaasta usealla eri kielellä maahanmuuttajille. Näitä kannattaa käyttää ja jakaa eteenpäin. Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon opas ja sen tiivistelmät löytyvät myös selkosuomeksi :

www.fimea.fi/vaestolle/laakkeiden_oikea_kaytto/ohjeita-turvalliseen-laakehoitoon

5. Lääkealan viestijät -työryhmän vierailu

Petra Tirkkonen kertoi, että verkosto tuottaa hienoa materiaalia, mutta haaste on kuinka voimme tuoda muiden työryhmien tekemisen ja materiaalit kaikkien tietoon.

Petra kuvasi viestinnän periaatteita seuraavasti; yleensä viestintä tarvitsee onnistuakseen toimintatapoja, resursseja ja tekijöitä. Viestintäryhmä on pohtinut miten verkostoimisessa toiminnassa voisi tietoa jakaa tehokkaammin. Fimean ensi vuonna päivittyvä verkkosivualusta nostaa toivottavasti materiaalin ja tiedon paremmin esille ja auttaa sen jakamisessa.

Esimerkkinä: työryhmä tuottanut hienoa materiaalia lääketiedon lähteistä. Kuinka saamme tiedon välitettyä lähteitä käyttäville, esimerkiksi lääkäreille ja sairaanhoitajille. Mitkä ovat kanavat millä tieto saadaan käyttäjien saataville? Voidaanko koota yhteistyölistaa kaikista verkoston toimintaan osallistuvien organisaatioiden viestijöistä ja käyttää tuota listaa tiedottamiseen työryhmän tuottamista materiaaleista?

Viestijät työryhmä toivoo, että kun materiaalia valmiina, voisi olla yhteydessä viestijät-työryhmään, joka voisi miettiä kohderyhmän mukaisesti oikeita viestintäkanavia. Esimerkiksi Kuluttajaliiton lehteen on toivottu tietoa turvallisesta lääkehoidosta, mikäli työryhmällä on mielessä sopivia aiheita. Juttuideoita voi laittaa suoraan Kuluttajaliittoon Paula Pessille paula.pessi@kuluttajaliitto.fi tai Petralle petra.tirkkonen@laaketeollisuus.fi.

Lopuksi todettiin, että yhteistyö Lääkealan viestijät -työryhmän kanssa on erittäin tärkeää, toivomme siitä entistä tiiviimpää. Myös kasvokkain pidettäviä tapaamisia toivotaan. Lisätään asialistalle vakioaiheeksi viestintä.

Toimita oman organisaatiosi viestinnän yhdyshenkilöiden yhteystiedot Katjalle tai Tarjalla, niin toimitetaan ne Petralle, että viestijät voivat muodostaa yhteyshenkilöistä jakelulistan.

6. Palaute syksyn tilaisuuksista

[Aamuwebinaari potilaiden osallisuudesta rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa 12.10.2022](#)

Webinaarissa esitettiin mielenkiintoisia esimerkkejä Tanskasta, kuinka lääkkeen käyttäjiä voi osallistaa rationaalisen lääkehoidon tutkimuksiin. Seuraava Aamuwebinaari 8.12. Aiheena potilasraadin perustaminen ja toiminta. Kirsi Kvarnströmillä on webinaarissa myös puheenvuoro Potilastutkimusraadin hyödystä tutkimuksessa. Lisää tietoa Fimean sivuilta:

[Aamuwebinaarissa keskusteltiin potilaiden osallisuudesta rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa - Fimea](#)

Lääkeinformaatiofoorumi 3.11.2022

Lääkeinformaatiofoorumin aiheena oli ”Toimiva lääkehoito työikäisten arjessa - sitoutumisen haasteina vuorovaikutus ja hoitoväsymys”. Foorumi on saanut hyvää palautetta. Paneelikeskustelua alustamassa ja vetämässä ollut Kirsi K. kävi läpi lääkehoitoon sitoutumisen haasteita. Olisi tärkeä, että terveydenhuollon ammattilaiset ymmärtävät enemmän näitä haasteita ja kommunikaatio toimisi potilaiden kanssa. Paneelissa oli kolme potilasjärjestöjen kokemusasiantuntijaa. Keskustelussa tuotiin esille lääkehoidon kustannusten, lääkinnällisten laitteiden käytön ja kommunikaation merkitystä hoitoon sitoutumiseen. Foorumissa oli noin 250 osallistujaa. Foorumin esitykset ovat vielä katsottavissa ja ne ovat tulossa myös tekstitettynä Fimean Youtube-kanavalle.

Linkki tilaisuuteen: [Lääkeinformaatiofoorumissa 3.11.2022 huomio työikäisten lääkehoidoissa - Fimea](#)

Lääkehoidon opettajien monialainen foorumi IV 2022 11.11.2022, Messukeskus, Helsinki

Lääkehoidon opettajille kahden vuoden välein järjestettävä tapahtuma pidettiin tänä vuonna Farmasian Päivien yhteydessä. Farmasian oppimiskeskuksen osallistuminen käytännön järjestelyihin oli tärkeä. Foorumissa tarkasteltiin turvallista lääkehoitoa eri näkökulmista esimerkiksi digitaalisten työkalujen kautta. Yksi aiheista oli Itä-Suomen yliopiston oppilaiden kehittämä pakohuonepeli. Keskusteluissa nousi esimerkiksi englannin kielisen materiaalin tarve ulkomaalaistaustaisille opiskelijoille, etenkin ”nursing” opiskelijoilla.

7. Toimikausi 2021–2023: Tilannekatsaus työryhmän toimintasuunnitelmaan

Tilannekatsauksessa käytiin läpi

- Tiivistelmät ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon”
 - o Kiertoartikkeli tulee Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen No Harm -lehteen.
 - o Hanna Kauppinen: ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” -> sisällytetään mm. Lääkehoidon päivän materiaaleihin. Tästä voisi ainakin tehdä yhden päivityksen LHP-viikolla (vko 11)
- Tunne lääkkeesi -Facebook sivun vastuuviikot
 - o Pienryhmä kokoontuu 1.12.2022 Viikkoja vuodelle 2023 voi varailia Päivi Kivirannalta paivi.kiviranta(at)fimea.fi
 - o Päiviltä saa myös ohjeet päivityksen tekemiseen. Vastuuviikko ei vaadi suurta työmäärää noin 2 päivitystä per viikko.
 - o Vuoden 2023 vastuuviikko-excel liitteenä

8. Lääkehoidon päivä 16.3.2023

- Teemana: Lääkehoidon avaimet – sujuvuutta lääkehoitopolullesi

- Suunnitteluryhmän puheenjohtaja Elina Ottela, SuPer
- Fimean verkkouutinen: www.fimea.fi/-/laakehoidon-paivaa-vietetaan-jo-10.-kerran-16.3.2023
- Hanna K:n terveiset: suunnittelu etenee ja päivän päätapahtuman eli valtakunnallisen webinaarin ohjelmaluonnos on valmis. Toimijoita kannustetaan järjestämään myös omia Lääkehoidon päivän tapahtumia ympäri Suomea viikolla 11.

9. Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen 2.2.2023

- Viestintä ja lopullinen ilmoittautuminen avautuu joulukuussa
- Toivottavasti mahdollisimman moni pääsee paikan päälle, lähitapaaminen Helsingissä, myös etäosallistuminen mahdollista.

10. Seuraavat kokousajankohdat

Toimikauden viimeinen vuosi käynnistyy tammikuussa. Toimintakertomusta toimikaudesta 2021-2023 työstetään syksyllä 2023 ja se hyväksytään viimeistään alkuvuodesta 2024. Seuraavan toimikauden 2024-2026 toimintasuunnitelma laaditaan syksyllä 2023 ja hyväksytään syksyn viimeisessä koordinaatioryhmän kokouksessa. Kevään 2023 kokouksissa tarkastellaan toimikauden 2021-2023 avoimet tehtävät ja kuinka ne saadaan valmiiksi.

Sopivista kokousajankohdista tulee Doodle-kysely.

11. Muut asiat

- 1.12. - Ajantasainen lääketieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle / Tiina Koskenkorva, pj., Suomen Apteekkariliitto

Jakelu: Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmän jäsenet ja (varajäsenet) toimikaudella 2021–2026:

Liitteet:

Muistio Lääkeinformaation koordinaatioryhmä 3_2022

Vastuutaulukko Tunne lääkkeesi 2023